

Carl König is geboren en getogen in een onderwijzersgezin in Zutphen, waar hij de veeartsen aan het werk heeft gezien. “In mijn gymnasiumtijd keek ik rond in verschillende praktijken. In het Gooi kreeg ik bijna een afkeer van de kleine huisdierenpraktijk: de pluimstrijkerij bij gegoede cliënten stond mij tegen. Dus het werd de grote huisdierenpraktijk. Omdat ik een stevige financiële achtergrond miste en al verloofd was voor de aanvang van de studie wilde ik snel afstuderen. Een student-assistenten-schap bij prof. Bretschneider (histologie) en een referaat bij prof. Hirschfeld vergrootten mijn interesse in onderwijs en onderzoek. Dit zou ik later in mijn carrière nog tegenkomen.”

Tekst **Andries van Foreest** en **Ko Minderhoud** commissie Seniordierenartsen

Carl König: practicus, onderzoeker,

Carl König wist het postacademisch onderwijs goed te positioneren in de diergeneeskundige wereld.

Carl studeerde af in een tijd dat niet iedereen overal in Nederland welkom was. Hij was op diverse plekken in Nederland student-assistent. In Valkenburg (Limburg) kon hij assistent worden en ook was hij al geaccepteerd in Denekamp. Maar toen hij aangaf niet katholiek te zijn, was hij niet meer welkom. Omdat hij geen Friese achtergrond had, was ook die regio uitgesloten. Het werd het oosten van het land en in 1962 kon hij een kleine, bijna uitsluitend grote huisdierenpraktijk in Doesburg overnemen.

Kleine en grote huisdieren

Doesburg was in het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw een kleine plaats met veel armoede. De boeren waren echter niet arm en hadden gemengde bedrijven: rundvee, varkens en akkerbouw. In die tijd waren er avondspreekuren voor honden en katten. Soms werd een zieke hond aangeboden, waarbij de eigenaar eerst vroeg: “Ik kan hem wel verzuipen in de IJssel, maar kan hij nog beter worden, dokter?” Carl had het idee dat hij dieren beter moest maken, met inbegrip van het kleine huisdier. Al vrij snel kon hij beschikken over röntgenapparatuur. Op de bijeenkomsten van de Dierenartsenkring Achterhoek in Ruurlo vertelde hij over het gebruik ervan: een röntgenfoto van een met een meccanoas gerepareerde femurfractuur dwong bewondering af. Carl volgde veel nascholing in Utrecht en kreeg op dit gebied snel naam bij zijn collega's in de wijde omgeving. Begin 1970 was hij docent op de kleine huisdierendag

docent en schrijver

tijdens de Zeisterdagen van de Groep Grote Huisdieren.

Gezondheidsdienst

Al snel groeide de praktijk in Doesburg uit van een eenmans- naar een vijfmans-praktijk waarin Carl de praktijk voor kleine huisdieren voerde. In 1974 wilde Carl andere kanten van de diergeneeskunde ontdekken. Professor Brus van de faculteit Diergeneeskunde wilde studenten 'laten meelopen' bij de Gezondheidsdiensten.

"Dr. Verwey, directeur van de Gezondheidsdienst voor Dieren in Gelderland, vroeg mij medewerker te worden voor begeleiding en onderwijs aan de studenten, met daarnaast een onderzoekstaak. Aan de geneeskunde van het schaap gebeurde toen bij G.D. Gelderland nog niets en ik mocht tijd besteden aan deze bedrijfstak. Ik had nu een grote vrijheid en er was tijd voor een promotieonderzoek." Ondanks het overlijden van zijn vrouw kort ervoor, verdedigde Carl in 1985 succesvol zijn dissertatie: *Bedrijfsdiergeneeskundige aspecten van de schaphouderij*.

Vervolgens organiseerde König bij de Gezondheidsdienst cursussen voor dierenartsen over de fertiliteitsproblematiek bij runderen. De Gezondheidsdienst wilde eind 1985 de gezondheidszorg voor kleine herkauwers enigszins beperken. In 1986 werd Carl naast dit werk directeur van het Post Academisch Onderwijs Diergeneeskunde. "Dit instituut werd begin jaren tachtig opgezet door een voorbereidingscommissie, waarin ik ook werd benoemd. Het was een risicovolle onderneming maar

binnen korte tijd liep het goed. Samen met Els Lasterie kregen we het voor elkaar de organisatie goed te positioneren in de diergeneeskunde, vooral door de combinatie van groot en klein in één organisatie. Met name de cursussen Apotheek, mede op initiatief van de AUV en Henk Vaarkamp, liepen erg goed. Toen ik met pensioen ging werd het moeilijk iemand te vinden met een vergelijkbare 'allround' ervaring."

Poll en Coen Holzhauer in de Curriculum Commissie. Daar moest toen zeer diplomatiek worden gemanoeuvreerd. Bij de start van de specialisatie was hij afwisselend met prof. van der Meij voorzitter van de Raad voor de Specialisatie. Na zijn pensionering verzorgde hij bij de AUV de Veterinaire Mediatheek. In Doesburg heeft Carl de terminale zorg aan huis opgezet: een taak die hij met veel inzet en interesse heeft uitgevoerd. Ook de zorg voor

Een röntgenfoto van een met een meccanoas gerepareerde femurfractuur dwong bewondering af

Activiteiten

Binnen de KNMVD heeft König het voorzitterschap van de afdeling Gelderland bekleed en was hij lid van de Eerraad. In die tijd werden ook de klachten van de eigenaren besproken en daardoor waren er ongeveer zestig gevallen per jaar te behandelen. Hij was ook enkele jaren voorzitter van de Provinciale Vestigingscommissie. "Dit kostte veel tijd. Er was een explosie van afgestudeerden en voor al die mensen moest een plaats worden gezocht. Ik bezocht alle dierenartsen in de provincie om over beschikbare plekken te praten." In de strijd tussen de KNMVD en de faculteit Diergeneeskunde over specialisatie of differentiatie zat hij samen met Peter

de monumenten in Doesburg had zijn aandacht. De laatste jaren heeft Carl de geschiedenis van de afdeling Gelderland van de KNMVD uitgediept, samengevat en besproken in *De Afdeling Gelderland van de Maatschappij voor Diergeneeskunde. 1870-2003* (uitgekomen in 2010).

Het verwondert Carl König dat de KNMVD jaren lang weinig aandacht heeft gehad voor het antibioticumbeleid en dierenwelzijn. Nu staat het gelukkig wel hoog op de agenda. "Dat de apotheek bij de dierenarts hoort, spreekt voor zich," zo geeft Carl aan, "maar op dit moment bepaalt niet hij maar de veehouder de hoeveelheid medicijnen."